

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 7. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 10. november 2017

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Claus Kvist Hansen (DF), Erling Bonnesen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Claus Larsen-Jensen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen og finansminister Kristian Jensen

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3574 (udenrigsanliggender – forsvar) den 13. november 2017

EUU alm. del (17) – bilag 106 (kommenteret dagsorden)

Forsvarsministeren ville forelægge rådsmødet for EU's forsvarsministre til orientering og oplyste om, at der i forbindelse med rådsmødet ville være en fælles uformel arbejdsfrokost blandt EU's udenrigs- og forsvarsministre. Den ville han også omtale. Ministeren kunne desværre ikke selv være til stede på rådsmødet den 13. november på grund af de igangværende forsvarsforligsforhandlinger. Danmark ville på forsvarsministrenes del af rådsmødet være repræsenteret af den danske PSC-ambassadør fra EU-repræsentationen.

På rådsmødet skal der gøres status over de sikkerheds- og forsvarspolitiske initiativer, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig i december sidste år. Der er sket store fremskridt det seneste år i forhold til at konkretisere og implementere initiativerne, og der er generelt ingen tvivl om, at EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde står rigtig højt på EU's dagsorden. Det forventer jeg vil fortsætte.

Som jeg også gav udtryk for i forbindelse med min sidste forelæggelse for udvalget i maj, støtter regeringen ambitionen om at styrke EU's evne til at imødekomme Europas sikkerhedsudfordringer. EU kan gøre nogle ting på den sikkerheds- og forsvarspolitiske bane, som ikke nødvendigvis er NATO's eller FN's kerneekspertise.

Fra dansk side har vi fokus på, hvordan man kan styrke den civile del af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde. EU's civile missioner yder i dag et vigtigt bidrag til Europas sikkerhed gennem kapacitetsopbygning i partnerlande på områder som grænsekontrol og maritim sikkerhed. Der er tale om et vigtigt supplement, der bør samtænkes med EU's militære og øvrige indsatser bl.a. i forhold til hybride-, cyber- og terrortrusler.

Der er et enormt potentiale i et tæt samspil mellem et stærkere EU på sikkerheds- og forsvarsområdet og NATO.

Samarbejdet i Middelhavet mellem EU's operation Sophia og NATO's operation Sea Guardian er et eksempel på et område, hvor samarbejdet skaber konkret merværdi. Det skyldes netop, at indsatsen bygger på en fælles forståelse af, hvad EU gør bedst og af, hvad NATO gør bedst – og hvad der kan gøres endnu bedre, når de to organisationer arbejder sammen.

I dansk optik giver det derfor god mening at støtte udviklingen af EU's særlige kompetencer på det sikkerheds- og forsvarspolitiske område, samtidig med at det også vil kunne understøtte vores samarbejde i NATO.

Det er klart, at selv om regeringen støtter denne ambition, så sætter forsvarsforbeholdet som bekendt – og desværre – grænser for vores deltagelse.

1. Den sikkerheds- og forsvarspolitiske implementering af EU's globale strategi

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3574 – bilag 3 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 805 (udvalgsmødereferat side 1072, senest behandlet i EUU 11/5-17)

Forsvarsministeren: Med disse indledende betragtninger vil jeg nu forelægge rådsmødet første dagsordenspunkt, der omhandler den sikkerheds- og forsvarspolitiske implementering af EU's globale strategi. Punktet vil blive drøftet af EU's udenrigs- og forsvarsministre under den fælles arbejdsfrokost.

Det initiativ, der forventes at stå særlig centralt i drøftelserne, er etableringen af et såkaldt permanent struktureret samarbejde på forsvarsområdet, nemlig PESCO.

PESCO blev muliggjort med en række bestemmelser i Lissabontraktaten i 2009, men er endnu ikke blevet igangsat. Med etableringen af PESCO vil det blive muligt at indgå i et bindende intensiveret samarbejde for de medlemslande, som kan og vil indgå mere ambitiøse forpligtigelser på forsvarsområdet, og som lever op til en række nærmere definerede adgangskrav.

Beslutningen om at etablere PESCO forventes truffet af Rådet til december ved kvalificeret flertal. Forud herfor skal de medlemslande, der ønsker at tilslutte sig samarbejdet, notificere EU's udenrigsrepræsentant herom, og der vil derfor på rådsmødet på mandag være en fælles ceremoni mellem EU's udenrigs- og forsvarsministre, hvor notifikationen underskrives.

Danmark vil ikke deltage i PESCO på grund af forsvarsforbeholdet, og vi vil derfor ikke underskrive notifikationen.

Rådet forventes endvidere at vedtage rådskonklusioner, der hilser arbejdet med at udmønte både de forsvarsmæssige og de civile initiativer velkommen. Udover PESCO forventes rådskonklusionerne på forsvarsområdet bl.a. at omhandle gennemførelsen af årlige koordinerede gennemgange af medlemslandenes forsvarskapaciteter samt om arbejdet med at konkretisere Kommissionens forslag om en europæisk forsvarsfond.

For så vidt angår opfølgningen på de civile initiativer, forventes rådskonklusionerne bl.a. andet at opfordre til, at EU's udenrigsrepræsentant skal fremsætte forslag, der kan give de civile missioner et kvalitativt løft, således at de i endnu højere grad kan understøtte det høje ambitionsniveau for EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide mere om finansieringen af den globale strategi. Regeringen lagde vægt på, at den finansieres via omprioriteringer inden for de eksisterende rammer, men kunne man risikere, at der blev taget penge fra f.eks. udviklingsbistand til de militære og sikkerhedsmæssige dele af den globale strategi? Ville udviklingsmidler i højere grad blive brugt på f.eks. grænsekontrol?

Søren Søndergaard spurgte, om der var nogen, der havde antydnet det, som regeringen gjorde opmærksom på i sin generelle holdning i samlenotatet: "Regeringen lægger vægt på, at drøftelsen ikke foruddiskonterer indholdet af den næste flerårige finansielle ramme gældende fra 2021." Hvorfor tog regeringen det forbehold?

Flere partier, inklusive ministerens eget, var for en afskaffelse af forsvarsforbeholdet, og derfor var det vigtigt at vide mere om det forstærkede samarbejde og PESCO. Han bad ministeren uddybe følgende tekst: "Hvad angår de forpligtelser, som PESCO-medlemslandene vil indgå, ventes disse at omfatte bl.a. krav til stigende forsvarsbudgetter og måltal for investeringer, forskning og udvikling. Dertil kommer krav om en aktiv deltagelse i EU's kapabilitetsudvikling samt krav til bidrag til EU's operationer." Betød det, at et flertal i PESCO kunne træffe bindende beslutninger for PESCO-landene om forsvarsudgifter og deltagelse i bestemte militære operationer? Da forsvarsministeren fremlagde nyt om PESCO i maj 2017, sagde han, at "der blandt nogle medlemslande er en vis bekymring i forhold til PESCO-samarbejdet, som må forventes drøftet, men ikke løst på rådsmødet." Hvad var der sket med den uenighed? Det ville være rart med en oversigt over, hvilke lande der bakkede op om et forstærket samarbejde, og hvilke der var imod? Han ville i øvrigt gerne vide, om Danmark skulle deltage i den fælles underskriftsceremoni blandt udenrigs- og forsvarsministrene den 13. december 2017.

Claus Larsen-Jensen spurgte, om Danmarks nordiske samarbejdspartnere og ikke-NATO-medlemslandene Finland og Sverige skulle deltage i PESCO.

Forsvarsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at det længe havde været dansk politik at omprioritere inden for budgetrammen, hvis et område skal have flere midler. Det havde han også redegjort for i sin tid som finansminister. Der forelå endnu ikke et forslag til, hvordan man ville foretage omprioriteringerne.

Ministeren oplyste Claus Larsen-Jensen om, at EU-landene med undtagelse af Danmark, Storbritannien og Malta deltager i PESCO-samarbejdet. Det betød, at Sverige og også Finland deltager. Finland havde i hvert fald ikke antydnet, at de ikke ville deltage i samarbejdet. Deltagelse sker på projektbasis, hvor landene tilmelder sig projekter alt efter politisk indstilling og ønsker. Landene har stadig deres suveræne ret til at afgøre, om og hvad de vil deltage i.

Ministeren sagde til Søren Søndergaard, at han som sagt ikke selv kunne deltage i rådsmødet, så han skulle ikke overvære ceremonien. Han kunne ikke udelukke, at der ville være en dansk repræsentant til stede i lokalet under ceremonien.

Når Danmark mente, at der kan være fornuft i et forsvarssamarbejde, skyldes det, at EU har nogle kompetencer, som NATO ikke har. Det gælder f.eks. stabiliseringsmissioner og genopbygning af civilsamfund.

Rasmus Nordqvist uddybede, at han blev bekymret, når der bare stod, at der skulle finansieres via omprioriteringer. Det var let at sige, og han fik tit selv spørgsmålet om finansiering i hovedet fra regeringen, når han foreslog noget. Han ville bringe det faktum op over for finansministeren senere på mødet, at Rådet havde lagt op til en ret markant budgetnedskæring inden for udgiftskategori 4 (det globale EU), og at man samtidig ville omprioritere flere midler til det militære og forsvarsmæssige inden for kategorien. Eller ville man tage pengene andre steder fra end fra kategori 4?

Søren Søndergaard var ikke tilfreds med svaret. Ministeren sagde, at alle lande undtagen Danmark, Malta og Storbritannien var med i samarbejdet. Sidstnævnte var på vej ud af EU, Danmark har en undtagelse, og hvis Malta ændrede linje, ville der ikke længere være tale om et forstærket samarbejde, men om et normalt EU-samarbejde. Så hvad lå der i det, når der i samlenotatet står, at landene underlægger sig krav til stigende forsvarsudgifter og til bidrag til EU's operationer. Det fungerer ikke generelt sådan i EU, at man kan sige fra over for en del af et integreret samarbejde, men ville man kunne det her?

Forsvarsministeren læste op fra et beredskabsnotat: "Lissabontraktaten indeholder muligheden for, at medlemslandene indgår et såkaldt permanent struktureret samarbejde på forsvarsområdet. Der har de seneste måneder pågået forhandlinger blandt medlemslandene om, hvordan disse bestemmelser skal udmøntes. Der er tale om et frivilligt, intensiveret samarbejde blandt medlemslande, som kan og vil indgå mere ambitiøse og bindende forpligtelser på forsvarsområdet, og som lever op til en række nærmere definerede adgangskrav. Det vigtigste adgangskrav er, at man skal kunne stille kampenheder og/eller støtteelementer til rådighed for EU. Desuden forpligter landene i PESCO-gruppen sig til stigende forsvarsbudgetter og måltal for investeringer, forskning og udvikling. Dertil kommer krav om aktiv deltagelse i EU's kapabilitetsudvikling og faktiske bidrag til EU's operationer. Beslutningen om at etablere et samarbejde i rammen af PESCO træffes ved kvalificeret flertal i Rådet. Beslutningen om at etablere samarbejdet ventes truffet inden udgangen af i år. Lanceringen af PESCO forventes at blive ledsaget af en række konkrete

te projekter, men der er endnu ikke helt overblik over, hvilke det bliver. På tale er bl.a. udviklingen af fælles cyberforsvarsheder samt samarbejde om sikkerhed og overvågning af maritime områder og i luften. Desuden kan det forventes, at man i rammen af PESCO vil se på, hvordan man kan styrke militær mobilitet på tværs af Europas grænser. Nogle kalder det en slags militær Schengensamarbejde, og udgangspunktet er, at det skal være muligt hurtigt at flytte militærudstyr rundt i Europa i tilfælde af en krise. Jævnfør traktatens artikel 46, stk. 6, træffes beslutninger inden for rammerne af PESCO som udgangspunkt med enstemmighed. Kun beslutninger om medlemslande, der 1) senere ønsker at tilslutte sig PESCO eller 2) ikke længere opfylder adgangskravene besluttet ved kvalificeret flertal, hvor pågældende medlemsland dog er undtaget.”

Ministeren tilføjede, at der var enighed om, at NATO og EU ikke skal duplikere hinanden, men supplere hinanden i kapacitet. Ministeren havde været til NATO-møde onsdag og torsdag, hvor man havde talt meget om det militære Schengensamarbejde. Der var et ønske, at man i en krisesituation hurtigt kan flytte tropper og udstyr fra et sted i Europa til andet sted. Den diskussion var aktualiseret af den russiske Zapad 2017-øvelse, der viste, at russerne kunne gøre det lynhurtigt. Der var eksempler i Europa på, at man sad fast ved en grænseovergang af bureaukratiske årsager, og det er selvfølgelig ikke smart i en krisesituation at skulle afvente, at papirer bringes i orden. Det ville man arbejde på at få løst.

Om omprioriteringer sagde ministeren, at det skete til fonde. Når man lavede konkrete projekter i PESCO, forpligtede landene sig til selv at betale. Han kunne først svare på spørgsmålet, når Kommissionens udspil kom. Ministeren havde noteret sig Rasmus Nordqvists synspunkt, men bemærkede, at det var et politisk spørgsmål at fordele pengene.

Søren Søndergaard ville gerne have oversendt beredskabsnotatet fra ministeren. Det skulle afklares, hvordan man forholder sig til et forstærket samarbejde, og hvad man binder sig til. Han ville også gerne vide, hvad det vil betyde for kommende regeringer, hvis en regering hæver forsvarsbudgettet og sammen med andre lande stemmer for en fælles rammestigning for forsvarsudgifter. Vil efterfølgende folketing også være bundet af sådan en beslutning?

Forsvarsministeren bekræftede, at han ville sende notatet, og at Søren Søndergaards spørgsmål skulle afklares.

2. EU-NATO-samarbejde

– Status

Rådsmøde 3574 – bilag 3 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (16) – bilag 805 (udvalgsmødereferat side 1073, senest behandlet i EUU 11/5-17)

Forsvarsministeren: Det er min forventning, at EU's forsvarsministre sammen med EU's udenrigsrepræsentant og NATO's generalsekretær vil gøre status over implementeringen af fælleserklæringen, som blev underskrevet af EU's og NATO's ledere i forbindelse med NATO-topmødet i Warszawa i juli 2016.

I erklæringen blev der som bekendt udpeget en række områder, hvor samarbejdet med fordel kunne styrkes. Det gjaldt bl.a. områder som cyber, det maritime, kapacitetsopbygning og øvelser. Med udgangspunkt i erklæringen er der efterfølgende blevet identificeret en række konkrete forslag. Implementeringen af tiltagene er i rigtig god gænge, og man oplever meget konkrete fremskridt på de enkelte samarbejdsområder. Et godt eksempel er etableringen af det operationelle samarbejde mellem EU's operation Sophia og NATO's operation Sea Guardian i Middelhavet, som jeg nævnte tidligere. Derudover kan det nævnes, at gennemførelsen af EU-øvelsen EU PACE 2017 i september og oktober skete parallelt med gennemførelsen af NATO's CMX 2017-øvelse.

Frem mod december, hvor der afholdes ministermøder i både EU og NATO, vil der blive arbejdet på at vedtage en række nye samarbejdstiltag. Fra regeringens side ser vi store fordele i videreudviklingen af EU-NATO-samarbejdet, og vi ser derfor meget gerne samarbejdet udbygget på nye områder. Det kunne eksempelvis være inden for terrorbekæmpelse, da det er et område, hvor de to organisationer i høj grad kan supplere hinanden med hver sin værktøjskasse.

Fra dansk side tillægger vi EU-NATO-samarbejdet stor betydning, ligesom det er vigtigt, at udviklingen af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde sker uden nødvendig duplikation af NATO.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3576 (økonomi og finans – budget) den 17. november 2017

EUU alm. del (17) – bilag 106 (kommenteret dagsorden)

1. EU's 2018-budget

– *Politisk enighed*

KOM (2017) 0400, KOM (2017) 0615

Rådsmøde 3576 – bilag 1 (sammenotat)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1337)

FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 14/6-17)

Finansministeren: De af jer, der har været her noget tid, vil vide, at det er en tilbagevendende begivenhed, at vi her i november måned skal lægge sidste hånd på et budget, og at der på nuværende tidspunkt er tre forslag til budget. Jeg skal for en god ordens skyld sig, at mødet i Økofin (budget) den 17. november forelægges til orientering.

Folketingets Europaudvalg gav den 14. juni forhandlingsmandat til regeringen vedrørende EU's budget for 2018. Kommissionen har efterfølgende opdateret sit budgetforslag – i form af et såkaldt ændringsbrev: tekniske justeringer, der samlet set reducerer udgiftsniveauet med nogle få promiller. Kommissionens ændringsbrev indgår nu som en del af de samlede forhandlinger om 2018-budgettet mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Jeg vil ganske kort gennemgå Kommissionens, Rådets og Europa-Parlamentets forslag til EU's 2018-budget.

Kommissionen

Kommissionens ændringsbrev vedrører primært en teknisk nedjustering af solidaritetsfonden og af landbrugsbudgettet. Ændringsbrevet nedjusterer Kommissionens forslag med i alt 0,3 mia. euro i forpligtelsesbevillinger og 0,2 mia. euro i betalingsbevillinger. Kommissionens opdaterede budgetforslag indeholder således forpligtelsesbevillinger for 160,3 mia. euro og betalingsbevillinger for 145,3 mia. euro.

Rådet

Rådets position for 2018-budgettet lægger op til et udgiftsniveau, der er lavere end Kommissionens. Det er et niveau på 158,9 mia. euro i forpligtelsesbevillinger og 144,4 mia. euro i betalingsbevillinger. I forhold til Kommissionens budgetforslag, er Rådets position 1,4 mia. euro lavere i forpligtelsesbevillinger og 0,8 mia. euro lavere i betalingsbevillinger. Rådets position friholder migrationstiltag og humanitær bistand fra nedjusteringer i forhold til Kommissionens forslag.

Det samlede udgiftsniveau er et udtryk for:

- 1) et ønske om, at der skal være manøvrerum under forpligtelsesloftet i 2018, så EU vil kunne håndtere uforudsete udgifter.

- 2) et behov for en overordnet tilpasning af betalingsniveauet for at sikre så retvisende budgettering som muligt.
- 3) ændringsbudget 6 i 2017, som også er sendt til udvalget til orientering, nedjusterer betalingsniveauet med 7,7 mia. euro. Det viser en konsekvent overbudgettering i de seneste år.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet ønsker i lighed med tidligere år et betydeligt højere udgiftsniveau end både Rådet og Kommissionen. Europa-Parlamentet lægger i deres forslag for 2018-budgettet op til et udgiftsniveau på 162,6 mia. euro i forpligtelsesbevillinger og 146,7 mia. euro i betalingsbevillinger.

Europa-Parlamentet foreslår budgetstigninger på alle udgiftsområder. Niveauet i forpligtelsesbevillingerne i Europa-Parlamentets forslag er derfor 2,3 mia. euro højere end Kommissionens forslag og 3,7 mia. euro højere end Rådets forslag.

Niveauet for betalingsbevillingerne i Europa-Parlamentets ændringsforslag er 1,4 mia. euro højere end Kommissionens og 2,3 mia. euro højere end Rådets forslag. Det betyder, at både Kommissionen og Europa-Parlamentets budgetterer således helt op til og over forpligtelsesloftet.

Forhandlingerne er i gang, og det forventes, at de også i år vil være hårde. Situationen er velkendt, og derfor forventer jeg, at man i lighed med tidligere år vil kunne nå en aftale om EU's budget for 2018, og at den vil kunne blive indgået den 17. november.

Forhandlingssituation

Rådet og Europa-Parlamentet er langt fra hinanden. Der forventes hårde forhandlinger igen i år. Jeg forventer dog, at en aftale om EU's budget for 2018 er mulig og vil blive indgået d. 17. november.

Regeringens holdning

Regeringens tilgang til forhandlingerne svarer til det forhandlingsmandat, der blev hentet i Europaudvalget i juni. Regeringen lægger således fortsat vægt på, at der sikres et retvisende udgiftsniveau og en tilstrækkelig forpligtelsesmargin til, at der kan tages højde for uforudsete udgifter i løbet af 2018 inden for de gældende udgiftslofter. Jeg synes, at Rådets position udgør et godt grundlag for forhandlingerne, og jeg vil arbejde for, at den position i videst muligt omfang fastholdes.

Rasmus Nordqvist udbad sig ministerens holdning til nogle af de udgiftsstigninger, som Parlamentet så for sig. Her tænkte han specielt på udgiftskategori 4, hvor regeringen også havde lagt vægt på, at man skal sikre den humanitære bistand. Udvalget havde netop haft besøg af forsvarsministeren og havde diskuteret omprioriteringer til finansiering af den globale strategi og sikkerhedspolitikken. Hvordan ville man rykke rundt på pengene?

Det ville være ærgerligt at bruge humanitær bistand på grænsekontrol i stedet for at sikre den langsigtede udvikling. Han ville også gerne have forklaret, at der i ændringsbrevet står, at man vil nedjustere med 5 mio. euro fra den globale kategori til administration i forhold til Udenrigstjenesten i Afghanistan. Var det et rent administrativt tiltag?

Claus Kvist Hansen var opmærksom på, at ministeren i andre sammenhænge havde givet udtryk for, at man skal sætte tæring efter næring. Der forekom ham at være mangel på realitetssans i EU, og det lod til, at man ikke havde tanke på, at Storbritannien inden længe forsvinder ud af EU og derfor ikke længere spytter i kassen. Han havde forventet, at man af den grund ville reducere i budgettet og ikke kun foretage den promilletilpasning, som ministeren talte om. Hvad mente ministeren om det og om, at Europa-Parlamentet udviste økonomisk uansvarlighed ved at afvise reduktionsforslag?

Søren Søndergaard henviste til ministerens udtryk "budgetansvarlige lande". Det måtte betyde, at der også er budgetuansvarlige lande. Hans egen definition på et budgetuansvarligt land måtte være et land, der bruger mange flere penge, end det kræver ind. Diskussionen om et stort eller lille budget er derimod en ren politisk diskussion, og ikke så meget et spørgsmål om uansvarlighed eller ansvarlighed. Der er ikke noget ansvarligt i at have lave skatter, men høje udgifter og heller ikke noget uansvarligt i at have høje skatter og høje udgifter. Hvorfor brugte ministeren et så værdiladet ord? Hvis budgetuansvarlig dækkede over lande, der foreslår, at man bruger flere penge, end man har, var han enig i den definition.

Søren Søndergaard kunne konstatere, at Danmark i 2018 skal betale mindst 21,1 mia. kr. til EU. Betød det, at der ikke var noget kvalificeret skøn over det økonomiske tilbageløb til Danmark, når der i samlenotatet stod: "De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser kan dog ikke kvantificeres, men afhænger især af, hvor stor en andel af budgettet, der tildeles vækstpolitikken"?

Søren Søndergaard spurgte også, hvilke forslag den danske regering ville stille for at undgå, at den delte kompetence fører til fejl og svindel. En rapport fra Revisionsretten vil om nogle år vise, at også 2018-budgettet i urimelig grad er behæftet med fejl, svindel og svig. Det vil især være markant inden for samhørighedspolitikken og i det hele taget på de områder, hvor der er delt kompetence. For at undgå en sådan konstatering var man i budgettets tilblivelsesfase nødt til at stille nogle krav i forhold til den delte kompetence.

Finansministeren svarede Rasmus Nordqvist, at niveauet for humanitær bistand lå på ca. 1,1 mia. euro – både i Kommissionens og i Rådets forslag. Det var 20 pct. højere end i 2015, da flygtningekrisen kom. Der var altså både i Kommissionens og i Rådets forslag afsat midler til, at EU har en global stemme. Inden for demokrati og menneskerettigheder, fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, civilbeskyttelse etc. lå Kommissionen og Rådet på linje, og ministeren fremhævede vigtigheden af at være et kontinent, der i højeste grad bærer ansvaret for en positiv udvikling inden for menneskerettigheder, miljø, bekæmpelse af årsager til migration og den humanitære indsats. Det var der afsat midler til i de to for-

slag. Han bad om at få spørgsmålet om administrative midler til Udenrigstjenesten i Afghanistan skriftligt.

Til Claus Kvist Hansen sagde ministeren, at han var meget spændt på, hvad der ville komme til at ske efter Brexit, men at Brexit ikke ville påvirke 2018-budgettet. Storbritannien forbliver fuldgældigt medlem og betaler i 2018. I december måned og i starten af 2018 skulle man diskutere, hvad der skal ske i 2019 og i den mellemfristede finansieringsperiode, MMF'en. Ministeren mente, at man skulle se på at nedbringe de eksisterende udgifter og tilpasse udgiftsniveauet fra 1 pct. af EU-28's BNI til et udgiftsniveau på 1 pct. af EU-27's BNI. Derved tilpasser man udgifterne til EU's størrelse. Nogle så gerne, at man holder fast i udgiftsniveauet og øger indtægterne, men det var regeringen uenig i.

Ministeren gjorde opmærksom på, at ændringsbrevet er ren teknik. Udgangspunktet var, at der er tre budgetforslag: Parlamentets som det vidtgående, Kommissionens i midten, og Rådets som det mest sparsommelige. Det var klart, at det er vigtigt med et budget, som viser økonomisk ansvarlighed og et, der holder sig under det loft, der er vedtaget i MMF'en. Man har aftalt et udgiftsmaksimum, og det er ikke ansvarligt at lægge sig over det. Man kunne overføre det til den danske situation med forskellige budgetlofter for, hvor meget man kan bruge for at styre udviklingen i den offentlige sektor og samfundsøkonomien generelt.

Ministeren var enig med Søren Søndergaard i, at man godt kan være budgetansvarlig med et højt udgiftsniveau, hvis man også har et højt indtægtsniveau. Og omvendt. Når man bruger ordet budgetansvarlig, handler det om de lande, der respekterer den grænse, der er lagt for forbruget, i de aftaler, der er indgået. Aftaler har jo ingen værdi, hvis man ikke overholder dem. Man har brugt og vil bruge mange kræfter fremover på at diskutere MMF'en for at lægge rammerne for udgiftsudviklingen i EU. En række lande er budgetansvarlige og vil sikre respekten for udgiftslofter og sørge for, at man også kan håndtere uforudsete udgifter. Der er også nogle lande, der synes, at man skal gå til grænsen for udgiftsniveauet og måske også over. Det er ikke ansvarligt.

Om de erhvervsøkonomiske konsekvenser sagde ministeren, at Danmark er et af de lande, der får mest ud af være med i EU og det indre marked. 500.000 job er afhængige af EU-medlemskabet. Grunden til, at man ikke kunne lave en opgørelse for det kommende budget, var, at man ikke kunne vide, hvordan man fordeler de enkelte punkter. Det ville også ske på baggrund af, hvor gode universiteter og virksomheder er til at hjemtage forskningsmidler til landene. Hvis man i Danmark er rigtig god til at hjemtage EU-midler, vil det have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser. Man kunne lave et stilistisk regnestykke, når man havde det endelige budget, som var baseret på uændret hjemtagelse af midler.

Ministeren oplyste, at fejlraten heldigvis var faldende. I det regnskab, man skulle give discharge til på Økofin-mødet i december, var fejlraten faldet fra 3,8 til 3,1 pct. Det var dog stadig for højt i forhold til den besluttede standard på 2,0 pct. Fra dansk side havde man arbejdet på at sikre kontrol og klare regler for den procedure, som landene skal leve op

til, inklusive at betalinger sker i henhold til forståelige regler for alle lande. Det ville man vende tilbage til i starten af 2018, men først og fremmest ville der være en diskussion om EU's regnskabsaflægning på Økofin i december måned – og dermed i Europaudvalget forud for Økofin.

Rasmus Nordqvist henviste til, at forsvarsministeren havde peget på omprioriteringer inden for kategori 4. Rasmus Nordqvist opfordrede til, at man ikke begyndte at kalde styrkelse af grænsekontrol for udviklingshjælp eller lign. Ministeren skulle holde fast på de områder, der er afgørende, når man taler global strategi og sikkerhedspolitiske udfordringer i EU. Han ville sende et skriftligt spørgsmål til ministeren om de administrative midler.

Søren Søndergaard henviste til, at der om budgetansvarlighed stod i samlenotatet: "I lyset af de senere års betydelige fejlskøn fra Kommissionens side i relation til opstarten af nye strukturfondsprogrammer samt manglende afløb på strukturfondsprogrammer vil regeringen jf. rådsdiskussionerne arbejde for et lavere og mere retvisende udgiftsniveau". Der er ikke noget problem i at overbudgettere, hvis man ikke bruger pengene, men hvorfor var strukturfondsprogrammerne ikke iværksat? Hvorfor havde Kommissionen lavet det fejlskøn? Det hang måske også sammen med spørgsmålet om den faldende fejlrate. Det var vel ikke forkert at sige, at fejlraten er mest permanent der, hvor der er delt kompetence? Delt kompetence er det centrale begreb, og når der diskuteres, kan Kommissionen hver gang sige, at den ikke kan gøre noget ved det, fordi der er tale om delt kompetence. Med mindre man gør noget og eventuelt indfører klarere sanktioner mod de lande, der laver fejl, vil situationen forblive den samme. Det ville være fint at tage diskussionen med ministeren i december, men også hensigtsmæssigt at bruge budgetforhandlingerne til at rejse diskussionen om fejl og svig og komme med forslag til, hvordan man kommer af med det.

Finansministeren kunne konstatere, at kategori 4, det globale Europa, ikke indeholdt en overskrift om grænsekontrol. Migration hørte under kategori 3, sikkerhed og borgerskab. Ministeren var enig i, at man skal passe på, hvad man kalder hvad, og håbede, at der var enighed om at bekæmpe årsagerne bag migration. Han gjorde opmærksom på, at der ikke alene fra 2015-budgettet til 2018-budgettet, men også fra 2017 til 2018 var en vækst i den humanitære bistand.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at man fra det danske budget skal reservere en større del, hvis EU har en konsekvent overbudgettering i stedet for at kunne bruge det på forskellige danske prioriteter. Ministeren ville langt hellere have en ærlig budgettering.

Om delt kompetence og fejlrate sagde minister, at man ville komme tilbage til det, når man skulle tale om decharge af budgettet forud for Økofin i december. Han mente også, at man skal gøre, hvad man kan for at nedbringe fejlraten og var enig i, at der var aspekter af den delte kompetence, der var komplicerede. Han glædede sig over, at der var mere og mere lydhørhed over for de danske og nordiske synspunkter om nedbringelse af fejlraten, og at det nu også kunne måles i en nedgang fra 3,8 til 3,1 pct. Det betød, at

7. Europaudvalgsmøde 10/11 2017

man fik en anden og mere positiv revisorpåtegning – om end det ikke ville blive en blank revisorpåtegning.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.02